

EVANGELIET FORKYNDES FOR FATTIGE [Matt 11,2-6](#)

Øivind Andersen - "I sjælesorg hos Jesus"

"Da Johannes i sit fængsel hørte om Kristi gerninger, sendte han bud ved sine disciple og spurgte ham: Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?" (V. 2-3).

Det var, da Johannes hørte om Kristi gerninger, at han gennem sine disciple stillede dette spørgsmål til Jesus.

De gerninger, Johannes hørte om, var gerninger, som han vidste, Messias skulle gøre, når han kom. Det var netop, hvad Johannes selv havde forkyndt om Messias, og nu hører han altså, at det, han har forkyndt, går i opfyldelse.

Døberen sad i et hårdt fængsel. Han havde det ondt. Men hans disciple fik lov at gå ind og ud hos ham. Nu var de netop kommet og havde fortalt om, hvorledes Jesus havde helbredt høvedsmandens tjener og opvakt enkens søn af Nain fra de døde. Det ser vi af [Luk 7,1-17](#). Dette ser ud til at være den direkte foranledning til, at Johannes sender sine disciple til Jesus med dette bud. (Sml. Luk. 7,18-19).

Spørgsmålet gælder intet mindre end, om det er Jesus, der skal komme, eller man skulle vente en anden.

I grundteksten står ordene "du" og "en anden" med stærk betoning. Det synes underligt, ja uforståeligt, at Johannes skulle rette et sådant spørgsmål til Jesus.

Ingen havde haft en så direkte oplevelse af, hvem Jesus var, som Johannes.

Han var stået frem med et tredobbelt vidnesbyrd om Jesus: Jesus er Guds lam, som bærer verdens synd, Jesus er den, som døber med Helligånd, Jesus er Guds Søn. Det står at læse i [Joh 1,29-34](#). Og i samme forbindelse gør Johannes det helt klart, at det er Gud, der har åbenbaret for ham, hvem Jesus er:

"Den, som sendte mig for at døbe med vand, han havde sagt til mig: "Den, du ser Ånden dale ned over og blive over, han er den, der døber med Helligånd." Nu har jeg selv set det, og jeg har vidnet: Han er Guds Søn" (Joh. 1,33-34).

Hvordan er det muligt, at en, som har haft så rige oplevelser af, hvem Jesus er, kan spørge, om det er ham, der skal komme? Og hvordan kan det gå til, at han netop stiller dette spørgsmål, fordi han hører om Kristi gerninger, de gerninger, som han efter Guds ord vidste, at Messias skulle gøre? Er Johannes Døber kommet i tvivl? Det spørgsmål er ikke let at besvare. I hvert fald er det galt at tale så overfladisk og letvindt om Døberens tvivl, som det ofte bliver gjort.

Nogle afviser på det bestemteste, at Johannes Døber kan være kommet i tvivl. Det er ikke for sin egen, men for sine disciples skyld, Johannes retter dette spørgsmål til Jesus, hævder de. Døberen vil, at hans disciple skal løses fra ham og komme til troen på Jesus. Ingen kan heller nægte, at dette virkelig var Døberens ønske for sine disciple.

Alligevel viser grundtekstens udtryksmåde, at det er Døberen selv, der stiller spørgsmålet gennem sine disciple. Og det er til Døberen selv, Jesus sender svaret.

Det går ikke an at udelukke Johannes personlig fra spørgsmålet. Det har noget med ham selv at gøre, hvor uforståeligt det end synes os.

Kan hælde, det er forkert direkte at sige, at Døberen var kommet i tvivl. I hvert fald må vi da gøre det klart, hvad vi mener med "tvivl".

Vi mener på ingen måde "vantrø". Vantrø betyder, at et menneske ikke vil tro - at det er ulydigt mod Guds ord. Vantrø er udtryk for en helt igennem negativ og afvisende holdning over for Guds ord. Noget sådant var så vist ikke tilfældet med Johannes! Var der noget, Johannes ville, var det netop at tro på Jesus og holde sig til hans ord.

Den egentlige betydning af ordet "tvivl" er, at et menneske spørger for at få klarhed over sandheden. Kristelig set betyder det, at han spørger, fordi det er hans ønske at fæste lid til Guds ord.

Heri ligger forskellen på vantro og tvivl. Vantroen spørger for at drage i tvivl. Den spørger for at afvise Guds ord eller bortforklare det. Tvivlen derimod spørger ud fra ønsket om at fæste lid til Guds ord og finde udløsning og svar i det.

Tvivl, kristeligt og sjælesørgerisk set, betyder, at Gud vækker de spørgsmål i en kristens hjerte, som han selv ønsker at give svar på ved sin Helligånd gennem sit ord.

Således forstået kan vi sige, at Johannes Døber var kommet i tvivl. Han var kommet i en underlig og uforståelig stilling. Han sad i fængsel, fordi han havde været tro i sit kald og havde sagt landets første sandheden. Havde Døberen svigtet her, havde han ikke behøvet at sidde i fængsel. Som sagt har han det ondt i dette fængsel. Og så hører han, at Jesus er begyndt at gøre alt det, han ifølge Guds ord skal som Messias. Til og med opvækker han døde. Men han besøger ikke Johannes! Det er, som om Johannes ikke eksisterede for Jesus. Er det da underligt, om Døberen begynder at spørge: Hvordan skal dette forstås? Hvorfor skal jeg sidde her uden at få nogen hjælp? Skulle Jesus ikke hjælpe mig, som er hans forløber, og som nu lider uret for mit kalds skyld?

Der ligger ingen utroskab eller svigten i spørgsmål som disse hos Johannes. Og der er ingen, Jesus vurderer så højt som Johannes. Det ser vi af det, Jesus siger om ham, efter at Døberens disciple er gået tilbage til Johannes ([Matt 11,7-15](#)). Han siger, at blandt kvindefødte er ikke fremstået nogen større end Johannes. Der er bare én, som er større: den mindste i Himmeriget. Og med den mindste i Himmeriget mener Jesus sig selv. Det er så underligt i Guds rige: Den største er den mindste, og den mindste er den største. Jesus kalder sig den mindste, fordi han fornedrede sig selv så dybt, at han tog ansvaret for alle andre på sig.

Det, Johannes oplevede i fængslet, kender en kristen sig selv igen i. Man kommer i nød og vanskeligheder. Man råber og beder og minder Gud om hans løfter. Men der sker ingenting. Det ser ud, som om Jesus ikke bryder sig om én. Så hører man fra andre kristne, at de har været i samme nød, som man selv er, og man fatter håb. Men så snart de fortæller, hvordan de er blevet hjulpet, vågner tvivlen i hjertet igen. Hvorfor bliver jeg så ikke hjulpet. Således kan en kristen også i dag bogstavelig talt høre om Kristi gerninger: hvorledes Jesus også i dag gør det, vi efter Guds ord ved, han skal gøre, og det bringer ham i tvivl.

Hvad er det egentlig, der sker med en kristen i sådanne tider?

Det er Jesus, som har os i skole. Jesus vil vække de spørgsmål i vort hjerte, som Guds ord giver svar på.

Der bliver ofte sagt, at Guds ord - Bibelen - giver svar på alle de spørgsmål, mennesker stiller. Men det er ikke rigtigt. Gud giver os i sit ord svar på de spørgsmål, han finder, vi må have svar på. Men vi er ikke i stand til at se og forstå disse svar, før vi er i den stilling, at spørgsmålene er vakt i vort hjerte.

Disse spørgsmål kan ikke vækkes i os, uden at det koster os noget, menneskelig talt. Vi kommer i en stilling, hvor vi af hele vort hjerte ønsker at tro, men vi synes ikke, vi magter det. Og så spørger vi. Det var denne situation, Døberen var i.

Det var han imidlertid ikke bare for sin egen skyld, men også for sine disciples. Det gælder mangan en lærer og forkynder i Guds rige også i dag. De kommer ud for lidelser og vanskeligheder, rammes af noget, som er uforståeligt, menneskelig talt, for at de ikke skal få "tilhængere". Gud vil ikke, at nogen kristen skal blive hængende ved den, som underviser i Guds ord, eller som Gud bruger til vækkelse.

Jesus vil, at hans troendes hjerter skal være rettet mod ham og hans ord alene. De skal vendes bort fra de redskaber, Jesus bruger. Sker dette ikke, er de troende i åndelig fare. Desuden skaber det let splittelse i Guds menighed. (Se [1 Kor 3,1-8](#)).

Når en kristen kommer i tvivl på denne måde, har Jesus mere med ham at gøre, end han selv forstår. Alligevel er en sådan situation ikke ufarlig for en kristen. Den kan blive kritisk. Og hvis ikke Herren får lov at give den hjælp, han har rede, kan det gå galt.

Hvordan bliver da en kristen hjulpet ud af tvivlen? Hvordan kan Herren opnå sin hensigt med ham? Det er de spørgsmål, vi nu skal gå over til at se på. Som svar skal vi igen se på, hvad der i Ordet siges om Johannes Døber. Og det er særlig to kendsgerninger i forbindelse hermed, vi nu skal belyse. For det første det, Johannes gør i denne situation. Og for det andet Jesu svar til ham.

Johannes går lige til Jesus med sit spørgsmål. Det samme bør vi også gøre. I vanskelige tider og ikke mindst, når man kommer i tvivl, er det fristende at vende sig til mennesker med sine spørgsmål. Det kan blive farligt. Begynder vi med det, kan det let føre til, at vi snakker i øst og vest om vore vanskeligheder og vore tvivl.

Dette kan for det første føre til selvoptagethed og til selvmedlidenhed. Hvilket kun skaber uro, angst og nervøsitet.

For det andet vil de svar, vi får af de fleste, bare vildlede og gøre det hele endnu mere indviklet og vanskeligt.

På den måde opnår Jesus ikke sin hensigt med os.

Jesus selv er den rette at henvende sig til. Gør, som han siger: Gå ind i dit kammer og luk din dør. Nævn dine vanskeligheder ved navn og fortæl ham ganske enkelt, hvor det er, du sidder fast. Dette råd er det Gud selv, der har givet os: "*Hos Gud er min hjælp og min ære, min stærke klippe, min tilflugt har jeg i Gud; stol på ham, al folkets forsamling, udøs for ham eders hjerte, Gud er vor tilflugt.*" ([Sl 62,8-9](#)).

At gøre, som Gud opfordrer til, er aldrig forgæves. Da kan det umuligt være forgæves at gå lige til Jesus med sine tvivl og hvad andet, der måtte være vanskeligt.

Det andet, vi skal se på til vor hjælp, er som før nævnt Jesu svar til Johannes. Jesus svarede og sagde til dem: "*Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: Blinde ser og lamme går, spedalske renses og døve hører, døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige; og salig er den, som ikke forarges på mig*" (v. 4-6).

Jesus går ikke selv til Johannes, men sender bud tilbage med hans disciple. Og det vigtigste ved svaret er, at Jesus påviser, hvorledes Guds ord om Messias går i opfyldelse på ham: "*Da åbnes de blindes øjne, de døves ører lukkes op; da springer den halte som hjort, den stummes tunge jubler*" ([Es 35,5-6](#)).

"*Den Herre HERRENS Ånd er over mig, fordi han salvede mig; han sendte mig med glædesbud til ydmyge, med lægedom for sønderbrudte hjerter, for at udråbe frihed for fanger og udgang for dem, som er bundet, udråbe et nådeår fra Herren*" ([Es 61,1-2](#)).

Svaret kan synes underligt. Det var ved at høre om Kristi gerninger - og det netop gerninger som dem, Johannes vidste, at Messias ifølge Guds ord skulle gøre - at han sendte bud til Jesus med spørgsmålet, om det var ham, som skulle komme.

Herpå svarer Jesus med netop at henvise til disse gerninger. Han svarer ikke Johannes med noget nyt, noget, denne ikke vidste fra før.

Men heri ligger netop den store hemmelighed ved Jesu svar:

Han svarer Johannes på en måde, så denne må tro Jesus på hans ord for at blive hjulpet. Johannes må tro på Jesus selv som opfyldelsen af Guds ord.

For at forstærke dette føjer Jesus yderligere til: "*Salig er den, som ikke forarges på mig.*"

I den situation, Døberen var, kunne det ligge nær for både ham og hans disciple at forarges på (tage anstød af) Jesus. Der er imidlertid ingen grund til at tro, at Døberen gjorde det. Alt tyder tværtimod på, at han blev hjulpet af Jesu svar. Det forstår vi af det vidnesbyrd, Jesus bagefter gav ham.

Skal vi blive hjulpet, må også vi lære at tro Jesus på hans ord.

Gør vi ikke det, tror vi heller ikke på ham. Vi må gøre det uden at stille betingelser. Vi må f.eks. ikke sige: Bare du vil hjælpe mig denne ene gang, så vil jeg aldrig mere tvivle på dig! Ved at stille

en sådan betingelse vender vi os bort fra hans ord. Om hele vor situation synes uforståelig for os selv, ja, om det ser ud, som om der ingen hjælp var i at tro på Guds løfter, skal vi netop stole på dem.

Salmernes bog er fuld af løfter til dem, som bier på Herren. At "bie" betyder: vente længe og tilsyneladende forgæves. At vi kan komme ud for dette er noget, der regnes med i Guds ord: "*Vær stille for Herren og bi på ham*" ([Sl. 37,7](#)).

I den slags ventetider kan det synes os - vi taler på menneskelig vis for vort køds skrøbeligheds skyld - kan det synes os, som om Guds løfter ikke var til at stole på. Men Guds ord står fast i Himmelen! Gud selv forsikrer os: "*Ingen, som bier på dig, skal beskæmmes*" ([Sl. 25,3](#)).

Men hermed er ikke alt sagt om Jesu svar til Johannes Døber.

Som vi allerede har set, går svaret ud på, at profetens ord går i opfyldelse på Jesus. Hvad taler profeten da om? Hvad er egentlig den opfyldelse, som kommer med Jesus?

Det er underligt, som dette ord kun nævner umulige ting: Blinde ser - det er umuligt. Lamme går - det er umuligt. Spedalske renses - det er umuligt. Døve hører - det er umuligt. Lige så umuligt er det sidste: Evangeliet forkyndes for fattige! men det har vi ikke så let ved at se.

Hvad mener Guds ord med dette? På hvem opfyldes det?

Vi tænker først og fremmest på Jesu undergerninger og på hans opvækkelse af døde. Men er undergerningerne og dødeopvækkelserne det egentlige og endelige svar på disse spørgsmål? Jesu undergerninger er tegn, siger Guds ord. De er virkelige undere og giver mennesker virkelig hjælp i nødsituationer. Men de giver i og for sig ikke det, Jesus egentlig var kommet for at give: frelse. De er tegn på det, Jesus er kommet for.

Om en blind får sit syn igen, om en lam får sin førlighed, om en syg bliver helbredet af sin sygdom, har disse så hermed oplevet det, som profeten lover og Jesus er sendt med? Nej, det har de ikke.

Om en død bliver vakt til live, som det skete med Jairus' datter, enkens søn i Nain og Lazarus, har disse så hermed oplevet Jesu sejr over døden? Nej, det har de ikke.

Den, som tror Jesus på hans ord, får alt dette! Han får Jesus selv med hele hans frelse.

Han får "*hjertets oplyste øjne*" ([Ef 1,18](#)). Da begynder han virkelig at se - endog om han ikke får sit legemlige syn. Da begynder han at "*vandre i Ånden*" ([Rom 8,5-16](#)). Da er han rensset fra sine synder og det gamle menneskes urenhed ([Ef 1,7](#); [ApG 10,43](#); [1.Joh 1,7 og 9](#)). Det er den virkelige renselse fra spedalskhed. Da begynder man at høre Jesu røst: "*Mine får hører min røst*" ([Joh 10,27](#)). At høre den skaber det kendskab til Jesus, som er det evige liv ([Joh 17,3 og 6-8](#)). Da har man sejren over døden: "*Den, som har Sønnen, har livet*" ([1 Joh. 5,12](#)).

Opvækkelsen af Lazarus var anskuelsesundervisning. Den skulle vise sandheden i det ord, Jesus umiddelbart før havde sagt: "*Jeg er opstandelsen og livet; den, som tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal i al evighed ikke dø*" ([Joh 11,25-26](#)).

Den, som har Jesus, har alt det, som profeten har lovet og Jesus har fuldbyrdet.

Dette møder os i et budskab: "Evangeliet forkyndes for fattige!"

Johannes Døber er i sandhed blevet fattig, som han sidder der i fængslet. Hans virksomhed er slut, der er intet tilbage af den. Han har ingenting af noget som helst. Han er i den stilling, som ethvert menneske kommer i, når det skal forlade denne verden: Det kan intet tage med sig.

Da kommer budskabet til ham: Evangeliet forkyndes for fattige!

Som vi tidligere har peget på, har Johannes Døber fået åbenbaret af Gud, hvem Jesus er. Og han har både kendt og forstået og forkyndt ham. Men i den situation, han er i nu, i fængslet, ser han evangeliet på en helt ny måde. Jesus er hele hans liv og hele hans rigdom. Han skal ikke vente en anden, han har alt i Jesus. Jesus selv er svaret.

Dette vil Jesus, at vi skal indse og tage imod. Først da er han det, han er kommet til verden for. Men vi tager ikke imod det, før vi indser sandheden om os selv. Evangeliet forkyndes ikke for andre end fattige. Kun de, der indser deres fattigdom, tager imod det.

Det er for at få os derhen, at Jesus vækker de spørgsmål i os, som vi har talt om her. Han er selv svaret på dem alle.

Salig er den, som ikke tager anstød af Jesus, men tror ham på hans ord. Han ejer det, som profeten har lovet og Jesus har opfyldt!

(Kapitel fra "I sjælesorg hos Jesus" af Øivind Andersen - Dansk Luthersk Forlag 1973 - Shafan 08-01-16)